

Gárdonyi Jenő

Budapestre vonatkozó ujságcikkek			
Szerző: EGÉSZ BUDAPESTEN			
Cím: KIÉPÍTIK a természetes melegvízhálózatot			
Forrás: <i>Mag. Hírlap</i>			
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
	<i>1953. XI. 14.</i>		
			Oszályozás 662. 6
			Hely: 153
			Idő:
			Személy:
			Helyszám:

kásba. Két hónap óta a Magyar Posztógyár festődéjét, mosodáját, a csepeli SZTK rendelőt és az RM sporttelepet is ezzel a melegvízzel látják el. Az újabb tervek között szerepel a *Kőbányán épülő új lakások* meleg-

víz és fűtési szükségletének a közeli sörgyárak gőzével történő biztosítása.

Készülnek az előtervek a *Révész-utcai Erőmű* útján a környék távfűtésének megoldására.

A vidéki hőforrások sorsa

Az ország számos helyén ismerünk magas hőfokú forrásokat, amelyeknek vízhozama jó részt elvész. A *Kecskeméti melleti Cserkeszőllőn*, továbbá *Miskolc környékén* a föld mélyéből 95 fokos gyógyhatású hőforrások fakadnak. *Hajdúszoboszlón, Debrecenben, Karcagon, Harkányban, Csokonyavisontán* és még sok más helyen vannak gazdag hőforrásaink, amelyek az értékes melegvíz mellett még metángázt és különböző vegyi anyagok termelésére alkalmas gázokat hoznak felszínre. A vidéki ipartelepek, fürdők, mezőgazdasági üzemek, intézmények és lakóházak tömegét lehet el látni ezzel a természeti ajándékkal, ha megszervezzük a források gazdaságos kihasználását. Sok ezer négyzetméternyi területen létesíthetnénk *primörtermesztő* telepeket a források közelében és sokmillió értékű valutára tehetnénk szert ezeken a primöröknek az exportálásával.

Ma és a jövőben amikor

iparunk, egész gazdasági életünk fejlődésének kulcsfontja az energiaforrások megfelelő kiaknázása és felhasználása, egyenesen bűn volna tovább halogatni ezeknek a természeti kincseknek a kiaknázását. Vidéken ma még évente *150.000 tonna szén fűtőértéke* vész kárba a hőforrások kihasználatlansága miatt.

Az Országos Fűtéstéchnikai Gazdasági Iroda sürgős feladata a budapesti hálózat fejlesztése mellett a vidéki hőforrások felkutatása és hasznosítása.

Gárdonyi Jenő

Budapest természeti kincselnek, a gazdag hőforrásoknak felhasználásáról a múltban sokat vitatkoztak, terveztek, de ennél a pontnál sohasem haladtak túl. Az értékes, magas hőfokú gyógyvizeknek csupán egy elenyésző hányadát igényelték a fürdők és termérek kalória ment veszendőbe az idők folyamán, felbecsülhetetlen értékeket pazaroltak el azzal, hogy a budapesti hőforrások vizét egyszerűen a Dunába folytatták. A népi demokrácia nemcsak megbecsüli, hanem a nép javára fel is használja hazánk természeti kincseit. Nemcsak budapesti, hanem országos viszonylatban megkezdődött és folytatódik a hőforrások hasznosítása.

Négyezer pesti lakásban 15.000 tonna szénmegtakarítás

Rövidesen egy éve lesz, hogy a Margitsziget alsó forrásának 69 fokos forró vizét átvezették a pesti oldalra és 1952. december 21-én, az Ipoly-utcáig és a Pannónia-utcáig terjedő háztömbökben megkezdték a természetes melegvíz szolgáltatást. Azóta a hálózat állandóan bővül, bekapcsolták a melegvíz szolgáltatásba a Szemere-utca, Balaton-utca, Koháry-utca több modern épületét is, úgy hogy ma már *217 ház, több mint 4000 lakásban, mintegy 15.000 lakó*

számára nyújt kellemes és kényelmes tisztálkodási lehetőséget a Margitszigetről érkező természetes gyógyerejű forró víz és ez évente 15.000 tonna szén megtakarítását jelenti.

A Fővárosi Fűtéstéchnikai Gazdasági Iroda kezdte meg ennek a népgazdasági szempontból rendkívül nagyjelentőségű közmű-hálózatnak a kiépítését. A feladat fontosságát és jövő perspektíváját bizonyítja, hogy az iroda eddigi fővárosi, helyi jellegét kiterjesztették és október 1. óta az intézmény már elnevezésében is dokumentálja »országos« hatáskörét. Az *Országos Fűtéstéchnikai Gazdasági Iroda* hatalmas tervezetet dolgozott ki a hőforrások felhasználására és mind budapesti, mind vidéki programjának megvalósítását nagy lendülettel végzi.

Budapesten szünet nélkül folyik a melegvízhálózat bővítése és a jövő évben 17 millió forint beruházással újabb 20.000 lakost kapcsolnak be a szolgáltatásba. A Margitsziget déli részén, megfelelő mélységben, *500 köbméteres* különlegesen szigetelt *beton tároldomence* épül, amely a forrás vizének tartálékolását fogja szolgálni és biztosítja a hálózat állandó, hő vizellátását. Befejezés előtt áll a sziget északi forrás csoportjának összekötése a déli

forrással. Az északi részen lévő két forrás 42 fokos melegvizet termel és sokkalta *bővizűbb*, mint az alsó forrás. *A felső két kút naponta 24 millió liter forró vizet nyújt* az alsó forrás 2 millió literével szemben. A felsőforrások vízhozamának felét tudják bekapcsolni a melegvíz-szolgáltatás csőjaira, mert másik felét az Asványvízüzem, a Nagyszálló és egyéb intézmények veszik igénybe.

A budai új lakások is kapnak termálvizet

A kormányprogram nyomán megindult nagyszabású lakásépítkezésekre való tekintettel a margitszigeti hőforrások melegvizét azokra a területekre vezetik, ahol az *új lakások* épülnek. Az *Óbudai Dunaparton*, az *Árpád fejedelem útja* mentén

például, a kormányprogramtól több ezer új lakás építését tervezi. A jövő évben a margitszigeti forróvizet a Margit-hídon és a Sztálin-hídon át a budai oldalra vezetik. Ezzel biztosítják a melegvízszolgáltatást a Margit-híd környékén lévő budai épületek, közintézmények — Reuma-kórház, stb. — számára, a Sztálin-híd környékén a hajógyár dolgozóinak, ahol zuhanyozókat látnak majd el a szigeti melegvízzel. Így kapnak majd melegvizet az *Árpád fejedelem útján* épülő új lakások is.

Később a Sztálin-híd alatt keresztülvezetik a sziget északi forrásainak vizét a pesti oldalra, a Váci-út felé, ahol szintén sok közintézményt és modern lakóházat látnak majd el természetes melegvízszolgáltatással.

Távvezeték és óriás-üvegház

A *Széchenyi-fürdő* melletti *hőforrások* sincsenek még teljesen kihasználva. Két évvel ezelőtt a I. számú forrás 74 fokos vizének egy részét másfél kilométeres vezeték kiépítésével eljuttatták a közelben lévő *MAV-kórházba*, a *Szabolcs-utcai kórházba*, a villamosvasútak javítóműhelyébe és a műjéggálya épületébe. Több mint 2000 befejezett használatra alkalmas forrásoktól távol, a nagy gyógyhatású, természetes gyógyvizet. Most a Széchenyi-forrás mellett 300 köbméteres tartálékoló betonmedencét helyeztek üzembe és előkészítik a II. számú hőforrás vizének hasznosítását is. A Rákospatak és a Tenger-szem-utca között *primörtermesztő telep* létesül, amelynek 1100 négyzetméteres üvegházát ennek a forrásnak a melegvizével fogják fűteni. A II. számú forrás percenként 3600 liter, szintén 74 fokos melegvizet ad, tehát nagy lehetőségek vannak ennek az értékes energiának a hasznosítására. Már tavaszra

elkészül a primörtelep építése.

A Széchenyi-fürdő hőforrásainak vizét a további tervek szerint végigvezetik majd a Róbert Károly-körúton és a Váci-út környékén összekapcsolják a Sztálin-hídon át érkező margitszigeti vezetékkel. A mintegy 5 kilométer hosszúságú *melegvíztávvezeték* az angyalföldi üzemek, kórház, lakóépületek tömegét látja majd el melegvízzel.

Termál-strand az Üllői-úton

Az *Üllői-út környékén* létesülő új lakóépületeket szintén ellátják természetes melegvízzel. Számos új lakás épül majd ezen a környéken és úgy tervezik, hogy ezeket az új házakat, valamint az *Üllői-úton* és a Gyáli-úton sorakozó kórházakat, klinikákat és egyéb közintézményeket az *István-kórház környékén feltárandó melegvízforrásból* fogják melegvízzel ellátni. A geológusok szerint 1500 méter körüli mélységben található itt megfelelő hőfokú melegvíz. Nemsoká az épületek ellátását oldják ezzel meg, hanem arra is gondolnak, hogy az új forrás vizével *strandot* létesítenek, amire ezen a környéken nagy szükség van.

Csepelen az *RM Művek Martin-kemenecinek felületi hűtéséből* származó vizet ez év februárjában vezették be 280 la-